

Liturgie voor de dienst van zondagmiddag

3 januari 2010 in de Kijfhoekkerk

VOORBEREIDING

Aanvangslied: Psalm 89:3 en 8
Stilgebed
Bemoediging en groet
Klein Gloria
Verootmoedigingsgebed
Woord van vergeving
Lied: Gezang 160:1 en 2
Gezongen geloofsbelijdenis Evang.Liedb. 274a
Gebed om verlichting met de Heilige Geest

DIENST VAN HET WOORD

Schriftlezing: Psalm 72
Lied: Psalm 72:1, 5 en 6
Schriftlezing: Efeziërs 3:1-12
Lied: Ev. Lb. 105:1 en 2
Preek
Lied: Gezang 150:1,2,3 en 4

DIENST VAN DE GEBEDEN EN GAVEN

Dankgebed, voorbeden, stil gebed, onze Vader.
Inzameling van de gaven
Slotlied Ev. Lb. 176:1, 2 en 3
Zegen, gezongen amen Gezang 456:3.

Schriftlezing: Psalm 72

1. Van Salomo. Geef, o God, uw wetten aan de koning, uw gerechtigheid aan de koningszoon.
2. Moge hij uw volk rechtvaardig besturen, uw arme volk naar recht en wet.
3. Mogen de bergen vrede brengen aan het volk en de heuvels gerechtigheid.
4. Moge hij recht doen aan de zwakken, redding bieden aan de armen, maar de onderdrukker neerslaan.
5. Moge hij leven zolang de zon bestaat, zolang de maan zal schijnen, van geslacht op geslacht.
6. Moge hij zijn als regen die valt op kale akkers, als buien die de aarde doordrenken.
7. Moge in zijn dagen de rechtvaardige bloeien, de vrede wereldwijd zijn tot de maan niet meer bestaat.
8. Moge hij heersen van zee tot zee, van de Grote Rivier tot de einden der aarde.
9. Laten de woestijnbewoners voor hem buigen, zijn vijanden het stof van zijn voeten likken.
10. De koningen van Tarsis en de kustlanden, laten zij hem een geschenk brengen. De koningen van Seba en Saba, laten ook zij hem schatting afdragen.
11. Laten alle koningen zich neerwerpen voor hem, alle volken hem dienstbaar zijn.
12. Hij zal bevrijden wie arm is en om hulp roept, wie zwak is en geen helper heeft.
13. Hij ontfermt zich over weerlozen en armen, wie arm is, redt hij het leven.
14. Hij verlost hen van onderdrukking en geweld, hun bloed is kostbaar in zijn ogen.
15. Leve de koning! Men zal hem goud van Seba schenken, zonder ophouden voor hem bidden, hem zegen toewensen, dag aan dag.
16. Er zal overvloed van koren zijn in het land, zelfs op de toppen van de bergen. Rijpe aren zullen golven als de bossen van de Libanon. Vanuit zijn stad zal voorspoed ontluiken als jong groen op de aarde.
17. Zijn naam zal eeuwig bestaan, zijn naam zal voortleven zolang de zon zal schijnen. Men zal wensen gezegend te worden als hij, en alle volken prijzen hem gelukkig.
18. Geprezen zij God, de HEER, de God van Israël. Hij doet wonderen, hij alleen.
19. Geprezen zij zijn luisterrijke naam, voor eeuwig. Moge zijn luister heel de aarde vervullen. Amen, amen!
20. Hier eindigen de gebeden van David, de zoon van Isai.

Schriftlezing: Efeziërs 3:1-12

- 1 Daarom is het dat ik, Paulus, gevangene omwille van Christus Jezus, voor u, heidenen, bid.
- 2 U moet toch wel gehoord hebben dat God mij de taak heeft toevertrouwd om de genade door te geven die mij met het oog op u geschonken is.
- 3 Mij is in een openbaring het mysterie onthuld waarover ik hiervoor in het kort heb geschreven.
- 4 Aan de hand daarvan kunt u zich, wanneer u dat leest, een beeld vormen van mijn inzicht in dit mysterie van Christus.
- 5 Het is onder vorige generaties niet aan de mensen onthuld, maar nu door de Geest geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten:
- 6 de heidenen delen door Christus Jezus ook in de erfenis, maken deel uit van hetzelfde lichaam en hebben ook deel aan de belofte, op grond van het evangelie.
- 7 Van dat evangelie ben ik een dienaar geworden door de gave van Gods genade, die ik ontvangen heb door zijn kracht die in mij werkt.
- 8 Mij, de allerminste van alle heiligen, is de genade geschonken om de heidenen de ondoorgrondelijke rijkdom van Christus te verkondigen,
- 9 en voor allen in het licht te stellen hoe het mysterie dat in alle eeuwen verborgen was in God, de schepper van het al, werkelijkheid wordt.
- 10 Zo zal nu door de kerk de wijsheid van God in al haar schakeringen bekend worden aan alle vorsten en heersers in de hemelsferen,
- 11 naar het eeuwenoude plan dat hij heeft verwezenlijkt in Christus Jezus, onze Heer,
- 12 in wie wij vrijelijk toegang hebben tot God, vol vertrouwen door ons geloof in hem.

Zo zal nu door de kerk de wijsheid van God in al haar schakeringen bekend worden aan alle vorsten en heersers in de hemelsferen, naar het eeuwenoude plan dat hij heeft verwezenlijkt in Christus Jezus, onze Heer, in wie wij vrijelijk toegang hebben tot God, vol vertrouwen door ons geloof in hem.

Gemeente van onze Here Jezus Christus, het is vandaag zondag Epifanie. Het feest van de verschijning van de Heer in de wereld. Sommige kerken in de wereld vieren dat door pas op deze dag de geboorte van Jezus stil te staan, andere kerken lezen juist weer het verhaal van het opdragen van Jezus in de tempel, weer anderen het verhaal van de wijzen uit het Oosten. En tot slot zijn er kerken die doop van Jezus in de Jordaan als verschijning van de Heer in de wereld gedenken. Een heel verschillende praktijk dus op zo'n eerste zondag in het nieuwe jaar.

Het belangrijkste wat u moet onthouden is dat het op de eerste zondag van het nieuwe jaar altijd gaat om de verschijning van de Heer in de wereld met welk van de vier verhalen die verschijning ook verbonden is. Het gaat op deze zondag Epifanie om het licht dat in deze wereld is gaan schijnen.

Vandaag hebben we de koningspsalm gelezen, psalm 72 een psalm die vanaf het allereerste begin van het christendom altijd verstaan is als een verwijzing naar de koningszoon, Jezus Christus. Een psalm die door zijn inhoud ook verbonden is aan Jesaja 60 en het verhaal van de wijzen uit het Oosten. Het zijn immers koningen die de koningszoon schatting komen afdragen, koningen die zich voor hem neerwerpen en hem geschenken aanbieden.

Zo zijn de magiërs uit het Oosten in het evangelie van Matteus, deze sterrenwichelaars in de loop van de tijd drie koningen geworden, onder invloed van Jesaja 60 en Psalm 72. Maar laten we niet vergeten dat in het oude oosten deze magiërs een zeer belangrijke rol aan het hof speelden in het voorspellen van de toekomst. En een zeer voorname positie bekleedden, dus het woord vorsten of koningen hoeft er niet zover naast te liggen.

Vandaag hebben we niet Jesaja 60 gelezen, maar Psalm 72. Ook daarin gaat het om de verschijning, de openbaring van de koningszoon. De psalm is geschreven door Salomo en je zou kunnen denken dat het om een zoon van Salomo gaat of om Salomo zelf als de koningszoon van David. Uit al de goede wensen die hij aan het begin van zijn psalm uitspreekt, over dat hij een koning mag zijn die de wetten van God tot uitvoer mag brengen, die rechtvaardig mag besturen, die recht zal doen aan zwakken en redding biedt aan de armen.

Uit al deze en alle andere wensen zou je kunnen afleiden dat het om Salomo zelf gaat of om een opvolger van Salomo. En al die wensen zijn in eerste instantie niet ondenkbeeldig als het gaat om de koning zelf. Salomo had immers gebeden of hij net als zijn vader David een koning naar Gods hart mocht zijn. Dat hij Gods wil en raad zou kunnen uitvoeren. Maar als je even iets verder leest dan krijgt de psalm toch wel heel grote afmetingen in de zin van dat de koningszoon zou mogen heersen van zee tot zee, van de grote rivier tot aan de uiteinden der aarde. Een dat alle koningen hem hulde en geschenken zouden moeten brengen. Dat alle volkeren hem dienstbaar zouden moeten zijn. Hier gaat Salomo ver boven zichzelf of zijn zonen uit.

Heel opvallend is ook dat deze psalm begint met een aantal goede wensen, moge de koningszoon dit doen, moge hij dat doen, maar dat dit bij vers 12 veranderd in, hij zal dit en hij zal dat doen. De aanvankelijk uitgesproken wensen veranderen en dingen die vast en zeker zijn. *Hij zal bevrijden wie arm is en om hulp roept, wie zwak is en geen helper heeft. Hij ontfermt zich over weerlozen en armen, wie arm is, redt hij het leven. Hij verlost hen van onderdrukking en geweld, hun bloed is kostbaar in zijn ogen.*

Allemaal toekomst muziek is het wat hier klinkt in de profetische woorden van Salomo. Hier gaat het niet meer om goede wensen, maar toekomstmuziek die waar en zeker zal zijn. Salomo heeft dit niet tot stand gebracht, ook al was hij een groot koning. En onder zijn zonen is het rijk in tweeën gescheurd, een noordelijk rijk en een zuidelijk rijk, een drama voor Israel.

Nee, Salomo spreekt hier niet meer over zichzelf, of over zijn directe nakomelingen, maar over een verre nakomeling die eens op de troon van zijn vader David zal regeren. Aan deze Koning zullen alle koningen van de aarde dienstbaar zijn. Het goud van Scheba zal men hem schenken, zonder ophouden zal men voor hem bidden, hem zegen toewensen dag aan dag. Een vanuit zijn stad zal de voorspoed ontluiken. En zijn naam zal eeuwig bestaan, zal voortleven zolang de zon zal schijnen. Geprezen zij zijn luisterrijke naam voor eeuwig. Moge zijn luister heel de aarde vervullen! Zo eindigt het lied, de profetie van Salomo. Is niet deze eeuwige Koning, de zoon van David, Koning Jezus aan wie hulde wordt gebracht. Goud wierook en mirre.

In deze psalm horen we het complete programma dat deze eeuwige Koning eens zal uitvoeren. Hij zal er zijn voor de armen en hulpelozen. Hij zal verlossen wie nu nog weerloos is en onderdrukt wordt. Hun bloed is kostbaar in zijn ogen. Voorspoed zal er zijn over heel de aarde als Hij zijn rijk zal stichten in recht en gerechtigheid. Het rijk van vrede dat wij verwachten op deze aarde.

Ook een man als Paulus heeft op zijn heel eigen wijze van de komst van Jezus als de zoon van God in deze wereld getuigd. Paulus heeft het over een mysterie dat onthuld is. Een inzicht dat hij heeft mogen ontvangen in het mysterie van Christus. Vorige generaties hebben hier geen weet van gehad. Maar door de Geest is het aan de heilige apostelen en profeten geopenbaard. En hij vindt het geweldig dat hij dit nu aan de Efeziërs mag uitleggen en verkondigen.

Wat is dan dat mysterie dat eeuwen lang verborgen is geweest in God, waar Paulus het over heeft? Paulus omschrijft het in Efese 1 als volgt. Het mysterie dat onthuld is, is dat het Gods voornemen was om met Christus de voltooiing van de tijd te verwezenlijken en Gods besluit om alle in de hemel en op aarde onder één hoofd te bijeen brengen, onder Christus.

Wat wil dit zeggen? Voordat Jezus op aarde kwam was het onduidelijk hoe het nu precies met de volkerenwereld zou gaan. Ja de profeten hadden wel over een Koning op Davids troon gesproken, hadden ook wel over de volkerenwereld gesproken. Maar wat en hoe God nu precies bepaalde dingen ging doen was niet geheel duidelijk. En na de komst van Jezus als het licht der wereld, na zijn verschijning in deze wereld is Gods plan duidelijk geworden. Niet zomaar door die komst alleen, maar na zijn kruisdood en opstanding, na zijn hemelvaart, na Pinksteren, de uitstorting van de Geest moest er nog veel geopenbaard worden. En Paulus was een van de mensen die deze geheimenissen van het Koninkrijk van God mocht ontvangen.

Hij ontving door de Heilige Geest het inzicht dat God door de Messias, door de Christus en beide woorden betekenen door de Gezalfde de voltooiing van de tijd te verwezenlijken. De komst van de Gezalfde, van Christus betekent de voltooiing van de tijd. Het troostvolle van dit woord is, het blijft niet allemaal doorgaan zoals het altijd gegaan is. Christus, de Gezalfde is zelf de voltooiing van de tijd. Hij zal een einde maken aan alle ellende op aarde, aan ziekte, dood en verderf, aan zonden, wonden en tranen. Aan pijn en verdriet. Hij is de voltooiing van de tijd. En het tweede deel van het geopenbaarde mysterie is dat God besloten heeft om alles in de hemel en de aarde onder één hoofd bijeen te brengen, namelijk onder Christus.

Dat was iets heel nieuws in het Jodendom. Men kende wel een Messias, die tegelijk ook koning zou zijn, en die door de volken eer gebracht zou worden, maar niet dat de Messias voleinder van de tijd zou zijn en er uiteindelijk maar een ware Koning zou zijn. Een Hoofd van allen die leven op deze wereld. Ook al zullen wij met Hem als koningen regeren, ons koningschap zal altijd 'onderkoningschap' zijn. We hebben gelezen in de psalm dat het bloed van allen die aan onderdrukking lijden kostbaar is in zijn ogen, maar wat salomo niet wist is dat deze Koning eerst zijn eigen bloed zou geven om de wereld te kunnen redden. Om een eeuwige Koning te kunnen zijn over al de volken op aarde. Over allen die zich in eerbied zullen neerwerpen voor Hem, die zullen knielen aan zijn voeten.

Want deze Koning heeft al zijn onderdanen gekocht en betaald met zijn bloed. Hij heeft ons als onderdanen verworven bij de hemelse Vader door zijn leven voor ons te geven en voor de wereld. Allen die in zijn naam geloven heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden. Heel de wereld zal zijn machtsgebied worden. Hij zal hoog verheven zijn boven alle hemelse vorsten en heersers, boven alle machten en krachten en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze wereld maar ook in de toekomstige. Dat is het geweldige geheimenis, het mysterie dat God aan Paulus heeft geopenbaard.

Een die heerlijke boodschap zal aan alle volkeren, aan alle vorsten en koningen gebracht worden, aan alle heersers van deze wereld. Het eeuwenoude plan van God zal zich zeker gaan verwezenlijken in Christus Jezus onze Heer. Paulus zegt: in wie wij de toegang hebben tot God, vol vertrouwen door ons geloof in Hem. Door Jezus die van zichzelf gezegd heeft: ik ben de deur hebben wij de toegang tot God de Vader.

Door Jezus, die van zichzelf gezegd heeft: Ik ben de weg, de waarheid en het leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij. Alleen door Hem heeft een mens toegang tot God de Vader. Zo heeft God het voor alle eeuwen bepaald. We kunnen niet buiten de Zoon om tot God komen. Jezus is de deur de toegang, de weg de waarheid en het leven. Vol vertrouwen door ons geloof in Hem mogen we God naderen.

Die heerlijkheid is onderons verschenen in deze wereld. En zijn licht gaat nog steeds rond, overal waar Hij in de wereld verkondigd wordt. Het licht dat ons laat zien dat er redding en behoud is door te geloven in zijn naam. Door te geloven in de verlossing door het bloed van het Lam voor ons geslacht. Door de geloven in Jezus als de Koning der koningen, Heer der heren. Sta op en schitter van vreugde, je licht is gekomen! Zal Jesaja eeuwen later na Salomo profeteren. Over u, over jou schijnt de luister van de Heer. Er komt een eind aan alle donkerheid, dat is onze troost en de troost voor de wereld, voor allen die in Hem geloven en op zijn verlossende werk vertrouwen. Vroeger kende men dit geheimenis niet, maar nu is het geopenbaard.

Wat wij slechts hebben te doen is dit geheimenis in geloof en dankbaarheid te aanvaarden. Zo mogen we vol vertrouwen het nieuwe jaar in. Er zal ongetwijfeld weer ongelofelijk veel aan narigheid plaatsvinden zolang de komst van de Heer nog niet daar is. Maar we zijn als christenen altijd vol goede moed, omdat we weet hebben van een heerlijke toekomst. Een tijd dat alles voorgoed anders zal zijn. Dat mag ons de moed geven om te leven vanuit hoop en verwachting. Een hoop en verwachting die niet op onze prestaties is gebaseerd, maar op wat Christus voor ons heeft gedaan. Heil en zegen is ons door Hem bereid. Amen.